

INHOUD

Van het gas af

De Energiecommissie heeft subsidie gekregen om te verkennen of er in het Oostelijk Havengebied voldoende draagvlak bestaat om een haalbaarheidsstudie te verrichten naar alternatieve energiebronnen.

2

Ambities Waternet

Waternet heeft grote duurzaamheidsambities en wil graag meewerken met bewoners in het Oostelijk Havengebied. Een gesprek met onderzoeker Stefan Mol.

2

Duurzaam onderhoudsplan

De VvE van het appartementencomplex mY-side I loopt voorop als het gaat om de verduurzaming. Het geheim? Denken vanuit kansen, niet vanuit bedreigingen.

2

Meer zonne-energie

Als wij onze daken optimaal zouden benutten, kan bijna driekwart van het huishoudelijk elektriciteitsgebruik door de zon worden geleverd. Hugo Niesing en Ruud Friere willen het goud van de daken halen.

3

Vraag en antwoord

Hoe werkt aquathermie eigenlijk? Hoe komt de warmte in onze woonkamers? Zijn dat grote installaties? De warmtgroep geeft antwoord op vragen.

4

Vergroening

Duurzaamheid gaat om meer dan energie. Een groep OHG-bewoners werkt aan slimme vergroening van onze woonomgeving.

4

Oproepen

Organisatie- en communicatiehulp

De Energiecommissie zoekt OHG-bewoners die mee willen werken aan het opzetten van de OHG-duurzaam community, de inrichting van de website en de communicatie met OHG-bewoners.

Contactgegevens VvE-bestuurders

De Energiecommissie OHG wil VvE's ondersteunen in het verduurzamen van woningen. Maar niet van alle VvE's hebben we de contactgegevens. Bent u een VvE-bestuurder? Geef de contactgegevens van uw VvE dan even door.

Mail naar: energie@buurtcooperatieohg.nl

Uitgangspunten Energiecommissie

- **DUURZAAM**
nieuwe energie moet duurzaam opgewekt zijn
- **BETAALBAAR**
nieuwe energie moet betaalbaar zijn
- **ZEKER**
nieuwe energie moet leveringszekerheid bieden
- **COMFORTABEL**
woningen en bedrijfsruimten moeten comfortabel verwarmd en geventileerd worden,
- **FINANCIERBAAR**
investerings moeten financieerbaar zijn

Blauw is groen

Begin jaren '90 hadden de ontwerpers van het Oostelijk Havengebied een bijzonder motto: blauw is groen. Daarmee bedoelden ze, dat het water de functie moest vervullen die in andere wijken aan parken en uitgestrekte groenstroken is toebedeeld. Nu, 25 jaar later en een ingrijpende klimaatcrisis verder, blijkt dat motto van een profetisch inzicht te getuigen.

voor vergroening. Welk gebied in Amsterdam heeft betere duurzaamheidspapieren?

Uitgangspunten energiecommissie
In april 2019 spraken 150 actieve buurtbewoners bij de Buurt-Top 2025 de ambitie uit om voorop te lopen in de energietransitie. Een groep betrokken buurtbewoners richtte daarna de Energiecommissie OHG op.

OHG-duurzaam-Community

De Energiecommissie zou liefst intensief met bewoners in contact komen, maar door Corona kunnen we dit najaar geen grote publieksmanifestatie organiseren. We moeten andere wegen bewandelen om bewoners te informeren en te mobiliseren. Daarom willen we een digitale OHG-duurzaam-Community tot stand brengen. De Energiecommissie roept daar-

Want als er in Amsterdam een gebied is waar op een duurzame wijze energie kan worden opgewekt, dan is dat onze wijk. Waarom? Het water is met behulp van moderne technieken uitermate geschikt om warmte te leveren voor zo'n 4.000 woningen die van het gas af moeten. Nooit eerder zag ons blauwe water er zo groen uit.

Niet alleen het water kan ons koploper maken bij de verduurzaming. Ook de bebouwing lijkt ontworpen om klimaatproblemen het hoofd te bieden. De daken zijn nagenoeg allemaal plat en blaken in de zon. Als alle beschikbare daken van zonnepanelen worden voorzien, zou bijna driekwart van het huishoudelijk energiegebruik kunnen worden gedekt. En de daken zijn in potentie ook nog geschikt

Doel: najagen van de energietransitie in onze wijk en daarvoor bewoners, Verenigingen van Eigenaren (VvE's), verhuurders en woningcorporaties mobiliseren.

Want het Oostelijk Havengebied mag dan bij uitstek geschikt zijn om de uitdagingen van klimaatverandering het hoofd te bieden, het is geen gelopen koers. Naast al onze vaak behoorlijk eigenzinnige bewoners, hebben de vele VvE's, woningcorporaties en particuliere verhuurders/eigenaren allemaal zo hun eigen mogelijkheden, belangen en ideeën. De Energiecommissie wil met deze partijen op zoek gaan naar wat ons verbindt en hoe wij gezamenlijk de verduurzaming kunnen oppakken. Deze krant is daarvoor het visitekaartje.

om OHG-bewoners die geïnteresseerd zijn in verduurzaming op om zich bij ons te melden. Via een vragenlijst inventariseert de Energiecommissie vervolgens waar bewoners over geïnformeerd willen worden. Die informatie bieden we dan aan bijvoorbeeld via nieuwsbrieven, een website en webinars. Zo wil de Energiecommissie (digitaal) maatwerk leveren aan OHG-bewoners, maar dat lukt alleen als iedereen die mee wil denken, geïnteresseerd is of zelf actief wil worden zich bij ons meldt. Deze oproep is niet alleen bedoeld voor woningeigenaren, maar ook voor huurders van woningen in het OHG. Een mailtje naar energie@buurtcooperatieohg.nl volstaat. Doe het meteen.

Energiecommissie OHG

FOTO: BERT BENSCHOP

In april 2019 zijn zo'n 150 bewoners van het Oostelijk Havengebied bijeen gekomen in Pakhuis de Zwijger. Tijdens deze succesvolle en inspirerende BuurtTop 2025 formuleerden de deelnemers ambitieuze doelstellingen over de verduurzaming van de warmte- en energievoorziening.

Waternet ziet grote mogelijkheden voor aquathermie

Halen we onze warmte straks uit de haven?

Het water in onze wijk kan een grote en duurzame warmtebron worden. Dit stelt Stefan Mol, onderzoeker duurzaamheid bij Waternet. Dit nutsbedrijf heeft grote ambities. Stefan maakt op verzoek van bewonersgroepen ook berekeningen voor concrete projecten, zoals bij ons voor KNSM-eiland. We stelden hem een aantal vragen.

Stefan Mol, onderzoeker duurzaamheid bij Waternet

koelen van gebouwen. Onderzoek laat zien dat je op termijn zelfs 60% van Amsterdam met aquathermie van warmte kunt voorzien. Op sommige plekken is het puzzelen welke bron je het best kunt gebruiken en hoe je beschikbare warmte eerlijk verdeelt. Voor het Oostelijke Havengebied is dat simpel: genoeg oppervlaktewater voor de deur.

Is dat theorie, of een serieuze mogelijkheid?

Technisch is het mogelijk, in Nederland draaien al veel grote en kleinere projecten met aquathermie. Waternet heeft zelf 2 projecten uitgevoerd. In de zomer gaat vanuit drinkwater

warmte naar de warmte- en koudeopslag van een nieuwe woonwijk in Diemen. Bij bloedbank Sanquin moeten ze juist koelen, daar leveren we in de winter uit koud drinkwater. Grote projecten in voorbereiding zijn het Mirandabad en 8.000 nieuwe woningen op Strandeiland. Verder zijn we nauw betrokken bij bewonersgroep Ketelhuis wg. We willen daar warmte uit het Jacob van Lennepkanaal gaan gebruiken.

Is Waternet straks dé warmteleverancier van Amsterdam?

Dat weten we nog niet. Onze ambities zijn groot, maar uiteindelijk besluit de gemeente daarover.

Ons doel is dat de hele stad straks betaalbaar en duurzaam verwarmd wordt en aquathermie heeft daarvoor heel veel potentie. Daarom doen we nu samen met bewonersgroepen onderzoek, rekenen we mogelijkheden door. Als het aquathermie wordt, bespreken we onze rol bij de uitvoering. De energietransitie is een kostbaar traject, overal in de stad moet geïnvesteerd worden. De vrije markt wil vooral winstgevendende projecten. Waternet is een nutsbedrijf, we maken geen winst. We gaan niet alleen voor de makkelijke locaties, de aantrekkelijke krenten. Uiteindelijk moet toch die hele pap van de energietransitie op.

VvE mY-side I kent actieve duurzaamheidscommissie

Stapsgewijs verduurzamen

De VvE van mY-side I (flatgebouw met 53 appartementen naast het Lloyd-plein) loopt voorop met verduurzaming. Een actieve commissie duurzaamheid weet met haar plannen vrijwel alle bewoners enthousiast te maken. Het geheim? 'Wij denken vanuit kansen, niet vanuit bedreigingen', zegt Arie van der Neut, één van de gangmakers.

'Duurzaamheid gaat in onze ogen verder dan het energievraagstuk', vertelt Van der Neut. Zijn architectenbureau is ook betrokken bij de circulaire woonwerkwijk Buiksloterham in Amsterdam-Noord. 'Wij willen een integrale aanpak voor de verduurzaming van het gebouw en de omgeving. Daarom werken binnen de VvE de technische en de duurzaamheidscommissie nauw samen. Zo is de vernieuwing van onze dakbedekking een uitgelezen kans om te bekijken of dat circulair, duurzaam en klimaatvriendelijk kan. We kijken welke recyclebare materialen gebruikt kunnen worden, of de isolatie en opvang van regenwater beter kunnen. We overwegen plaatsing van zonnepanelen. En we bespreken met het aanpalende mY-side II-complex of het samen kan.'

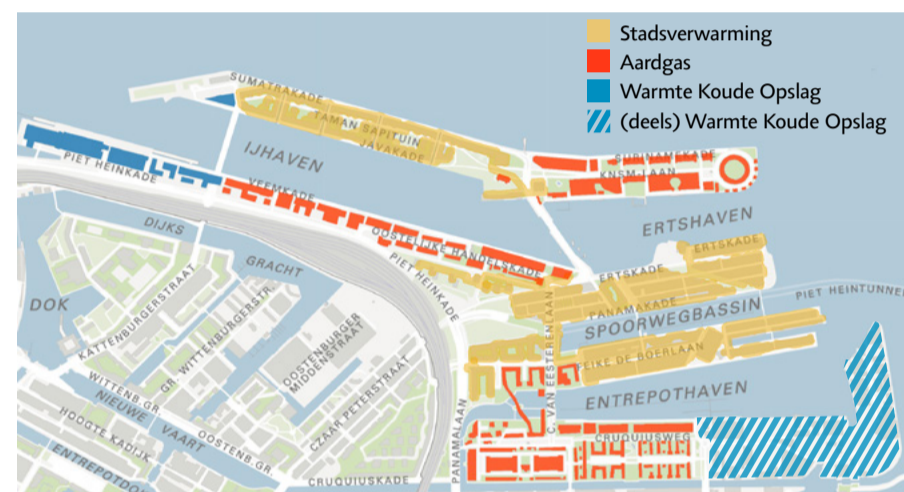
Stapsgewijze

Het verduurzamen is dus geen papieren agendapunt op de ledenvergadering. Het vergt een brede blik en lange adem. Van der Neut: 'We willen bij alle keuzes die we moeten maken over onderhoud en

renovatie, afwegen of het duurzaam kan. Het meerjarenonderhoudsplan verandert zo stapsgewijze in een D(uurzaam)M(JOP)'. Ook voor het traject naar het gasloze tijdperk is er een (nu nog globaal) stappenplan: bij voorkeur eerst beter isoleren en de ventilatie verbeteren, dan toewerken naar lage-temperatuurverwarming en bijvoorbeeld zonneboilers voor tapwater, en uiteindelijk overschakelen naar een nieuw verwarmingssysteem.

Klusdag

Maar volgens Van der Neut is er meer. 'Wij willen duurzaamheid integraal aanpakken. Naast energie, gaat het om water, groen, mobiliteit en materiaal.' Onlangs is aan de zuidzijde van het gebouw een geveltuin gerealiseerd. Een bevriende hovenier heeft een beplantingsontwerp gemaakt. Alle bewoners van de begane grond doen mee, zij geven vanaf hun terras water. Ook afvalscheiding komt aan de orde. Van der Neut: 'Wij hebben gezegd: gooi die dozen van je online bestellingen niet in de containers, maar breng ze naar de oudpapierbak.' Er zijn plannen voor deelauto's en oplaadpunten voor elektrische fietsen en auto's. Maar duurzaamheid moet zeker ook leuk zijn. Van der Neut: 'We moeten het samen doen. Zo organiseren we jaarlijks een klusdag in en rond ons gebouw. Die eindigt in een lunch, liefst aan een lange tafel buiten, iedereen neemt iets mee. Die verbinding heb je nodig om grote duurzaamheidsopgaven met elkaar tot een goed einde te brengen.'

Haalbaarheidsstudie duurzame warmte

Bijna de helft van de woningen, bedrijven en winkels in onze wijk gebruikt gas voor verwarming en warm water. De kaart laat zien dat 4 grote gebieden op termijn van het gas af moeten: KNSM-eiland, Oostelijke Handelskade, Entrepot-West en de Pakhuizen/Architectenbuurt.

Volgens de Transitievisie Warmte wil de gemeente onze wijk vanaf 2030 met een warmtenet gasvrij maken. Maar je hebt duurzame en minder duurzame warmtenetten. De stadsverwarming van Vattenfall is nu gasgestookt en schakelt daarna waarschijnlijk over op niet-duurzame biomassa. Er zijn betere alternatieven.

De Energiecommissie ziet in het water in onze wijk een enorm potentieel voor duurzame warmte. Maar is het ook haalbaar? Hoe komt die warmte vanuit het water straks de woonkamer binnen? Kan het misschien sneller dan 2030? En kan het voor dezelfde,

of zelfs lagere, kosten dan stadsverwarming van Vattenfall? De Energiecommissie wil dit graag laten onderzoeken en de gemeente heeft hiervoor een subsidieregeling opengesteld. Het onderzoek zou dan in 2021 uitgevoerd moeten worden.

Een haalbaarheidsonderzoek heeft alleen zin als er voldoende draagvlak is. Daarom benadert de Energiecommissie de komende maanden bewoners, VvE's, woningcorporaties en particuliere verhuurders in de 4 gebieden die van het gas af moeten. We vragen of ze samen met ons mogelijkheden willen laten onderzoeken. De haalbaarheidsstudie kan daarna helpen om in de juiste volgorde de goede keuzes te maken. De Energiecommissie wil de komende maanden contact zoeken en in gesprek gaan met bewoners en verhuurders.

Geïnteresseerd? Neem contact op met de Energiecommissie!

Op verzoek van de Energiecommissie onderzoekt Waternet samen met de Hogeschool van Amsterdam de toepassing van aquathermie voor KNSM-eiland. De blokken worden nu verwarmd met cv-ketels op gas. Op basis van onder meer het huidige gasgebruik en gegevens over de woningen, wordt de warmtebehoefte en de benodigde installatie berekend. De resultaten zijn dit najaar bekend en delen we met de bewoners en woningcorporaties.

OHG-zon kan 70 procent van huishoudelijk elektriciteitsverbruik leveren

Goud op de daken

Eigenlijk zouden Hugo Niesing en Ruud Fiere vleugels willen hebben. Dan zouden ze hun wieden uitslaan boven de daken van het Oostelijk Havengebied en nauwkeurig elke plek in kaart brengen waar de warmte van de zon in energie kan worden omgezet.

Maar Hugo en Ruud moeten het doen met luchtfoto's van Google en de gemeente. De conclusie blijft hetzelfde: er ligt goud op de daken van het Oostelijk Havengebied.

ZonneEnergiek OHG

Hugo Niesing en Ruud Fiere, beiden woonachtig op het Borneo-eiland, voeren samen met Tim van Himst het programma ZonneEnergiek OHG uit. Zij hebben van de gemeente Amsterdam voor de komende twee jaar subsidie gekregen om in het havengebied bewoners enthousiast te maken voor duurzame energie en de mogelijkheden om dit toe te passen in hun gebouwen. Belemmeringen worden door hen inzichtelijk gemaakt, technische voorwaarden in kaart gebracht, financieringsopties verkend. Het programma heet ZonneEnergiek OHG. Ruud: 'Het gaat namelijk niet alleen over zonne-energie, maar ook over de energie die bewoners in onze wijk willen steken om deze duurzamer te maken.'

FOTO MATEU CARRERAS LLOVERAS

De mogelijkheden zijn enorm. Hugo is met de stichting Amsterdam Energy Lab al sinds 2017 bezig om het havengebied in kaart te brengen: 'Van elk eiland en gebouw maken we jaarlijkse kaarten met visualisatie van wat er aan panelen ligt en de mogelijke opbrengst, dit is het 'solarmapping' werk. De meeste daken zijn, zoals

de overzichtskaart laat zien, zeer geschikt. Als we alle ruimte optimaal benutten, dan zouden de huishoudens in het havengebied zeventig procent van hun elektriciteitsverbruik zelf kunnen opwekken.'

Ook publieke gebouwen

Hugo en Ruud maken beiden deel uit van de Energiecommissie OHG, waar zij actief zijn in de 'zonnegroep', een werkgroep van buurtbewoners die zich vooral richt op de mogelijkheden van zonne-energie. Een van de speerpunten is om ook publieke gebouwen te laten bijdragen aan de klimaatdoelstellingen. Denk daarbij aan winkelcentrum Brazilië, verschillende scholen en Loods6. Ruud: 'Wij denken dat winkelcentrum Brazilië het duurzaamste winkelcentrum van Amsterdam en misschien wel van Nederland kan worden. De dakhelling aan de zuidkant ligt pal op de zon en er kunnen veel panelen op. Verder ligt het centrum aan het water, wat ook grote mogelijkheden biedt. We staan te popelen om daar het voortouw in te nemen maar dat is makkelijker gezegd dan gedaan. De kleinere winkeliers zijn zeker geïnteresseerd, maar de ketenbedrijven zijn moeilijk benaderbaar. We denken erover om via

Hugo Niesing (links) en Ruud Fiere

'Wij denken dat winkelcentrum Brazilië het duurzaamste winkelcentrum van Amsterdam en misschien wel van Nederland kan worden.'

een petitie ook de gebruikers van het winkelcentrum in stelling te brengen. Als zij massaal te kennen geven dat zij een duurzaam winkelcentrum willen, dan komt er vast sneller beweging in.' Winkelcentrum Brazilië is overigens niet het enige gebouw waar de Energiecommissie haar pijlen op heeft gericht. Ook het IISG, het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis op de hoek van de Cruquiusstraat en de Van Eesterenlaan, is een gebouw dat grote mogelijkheden heeft. Ruud: 'Ze staan nog niet te trappelen, maar we blijven ze aanspreken op hun verantwoordelijkheid.'

Slim schakelen

Er is in het Oostelijk Havengebied echt een wereld te winnen, aldus Hugo en Ruud. Het energieverbruik nu is nog steeds gebaseerd op het idee dat energie onuitputtelijk en vanzelfsprekend is. Het energieverbruik van de toekomst gaat over slimme combinaties en intelligente toepassingen. Je moet met elkaar het gebruik goed doseren. Daarvoor draaien ze een proef met 25 OHG-huishoudens, waarvan ze alle opwek- en gebruiksgegevens analyseren. Daarnaast gebruiken ze een 'transitiedashboard' waarmee de energiegeloven van verduurzamingsmaatregelen voor de wijk inzichtelijk gemaakt worden. Hugo Niesing: 'Hiermee kunnen we laten zien hoeveel we van ons energieverbruik zelf kunnen realiseren en dat je bijvoorbeeld met jouw zonne-energie, als je die niet nodig hebt, de elektrische auto van de burens kan opladen of warm water kan maken. Dan moeten we dus wel slim kunnen schakelen, want in onze woonwijk is het gebruik aan het begin en eind van de dag hoog terwijl de zonneproductie op het midden van de dag piekt. We slaan dan meerdere vliegen in één klap: we kunnen meer energie produceren, deze effectiever benutten en ook nog eens het elektriciteitsnetwerk in de stad ontlasten.'

Informatie en contact

www.amsterdamnrglab.org

E-mail: r.fiere@amsterdamnrglab.org of h.niesing@resourcefully.nl

93 procent van de OHG-capaciteit blijft nu nog onbenut!

Groen is optimaal voor zonne-energie, blauw is acceptabel en rood is ongeschikt voor zonne-energie. Met de zonnepanelen die inmiddels zijn geplaatst werd in 2019 iets meer dan 7 procent van het berekende zonne-energiepotentieel opgewekt. Dat betekent dat 93 procent van de potentie momenteel nog onbenut blijft.

Façadepanelen & Hotel Jakarta

Innovaties op het terrein van de zonne-energie volgen elkaar snel op. Zo wordt het plaatsen van zogenaamde façadepanelen op de gevels van gebouwen steeds aantrekkelijker, zeker nu er in Amsterdam veel meer hoogbouw komt. Deze wandpanelen hebben een minder hoge opbrengst dan de traditionele panelen, maar bij een lagere stand van de zon is de verwachting dat ze zelfs beter renderen. Hotel Jakarta aan de kop van het Java-eiland kent al dergelijke panelen. Het hotel wil het groenste hotel van Nederland zijn. Niet alleen vanwege de prachtige tropische binnentuin, maar omdat het energieneutraal is: het levert evenveel energie op als het gebruikt. Buurtbewoners kunnen zich bij het hotel melden voor een rondleiding.

FOTO HUGO NIESING

FOTO NICO BONIK

Postcoderoos: geen dak, toch zonne-energie

Je hoeft geen dak ter beschikking te hebben om in zonnepanelen te investeren. Je kunt ook gebruik maken van de postcoderoos-regeling. Dan koop je panelen die op daken van woongebouwen, scholen of overheidsgebouwen worden gelegd. Voorwaarde is dat je in hetzelfde of aangrenzend postcodegebied van het betreffende pand woont. De opgewekte stroom wordt jaarlijks verrekend met jouw energieverbruik. In 2017 installeerde postcoderoos-project Zon op Zeeburg 250 panelen op de daken van Entrepot. Ze staan in de startblokken om er nog eens 250 te plaatsen. De Energiecommissie OHG helpt geïnteresseerden graag op weg.

Vragen & antwoorden

Welke plannen heeft de gemeente voor de warmtevoorziening van onze wijk?

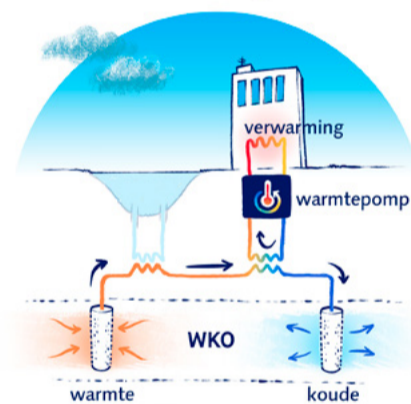
In haar Transitievisie Warmte schrijft Amsterdam dat het OHG een warmtenettenbuurt is. Bij de huidige stand van de techniek ligt het voor de hand dat de stadsverwarming van de Vattenfall-centrale in Diemen wordt uitgebreid en/of dat met collectieve warmtepompen warmte wordt gehaald uit de IJhaven. De benaming van dat laatste is aquathermie, of thermische energie uit oppervlaktewater (TEO). De gemeente streeft naar de duurzaamste oplossing en wil daarover met bewoners en betrokken partijen in gesprek. Die handschoen heeft de Energiecommissie OHG nu opgepakt.

Wat is de beste keuze?

De Energiecommissie OHG heeft voorwaarden geformuleerd waaraan een nieuw energiesysteem zou moeten voldoen: het moet duurzaam zijn, betaalbaar, comfortabel, betrouwbaar en praktisch realiseerbaar. Bij het haalbaarheidsonderzoek willen we de mogelijkheden van aquathermie en stadsverwarming laten onderzoeken en toetsen op onze voorwaarden. Op basis van dat onderzoek willen we als bewoners besluiten wat de beste keuze is.

Hoe werkt aquathermie eigenlijk?

In de warme maanden wordt warmte uit de IJhaven gehaald en met een warmtewisselaar in de bodem opgeslagen. Dit warme water wordt in de koude maanden opgepompt. Warmtepompen (op elektriciteit) verhogen de temperatuur verder. Met een lokaal warmtenet wordt de warmte verspreid naar de woningen. Daar wordt het gebruikt om de woning te verwarmen en om warm tapwater van te maken.

Ik ben lid van de Vereniging van Eigenaren (VvE) van een appartementencomplex. Ben ik verplicht mee te doen aan een warmtenet?

Uw VvE zal in een Algemene Ledenvergadering besluiten welk warmtenet wordt omarmd. Als u niet meedoet, moet u voor een alternatief kiezen binnen de muren van uw appartement. In de praktijk betekent dat: geheel elektrisch verwarmen. Dat kan duur uitvallen.

Kun je ook later aanhaken?

Een lokaal warmtenet kan in werking treden als er voldoende aanmeldingen zijn om rendabel te kunnen draaien. Als in een complex van 50 appartementen één eigenaar zich aanmeldt, dan moet dat appartement wachten. Eigenaren die niet meteen meedoen, kunnen meestal later nog aanhaken. Dit hangt echter ook af van het warmtesysteem en de besluitvormingsprocedure in de splitsingsakte.

En warm tapwater?

Bij stadsverwarming wordt warm water geleverd voor de verwarming van de ruimten én voor warm kraanwater, bijvoorbeeld voor het douchen. Bij aquathermie is het water dat de woning binnenkomt over het algemeen minder warm. Dit water wordt gebruikt voor verwarming van de ruimten. Warm kraanwater moet dan elektrisch worden (na-)verwarmd, met een boiler of een kleine warmtepomp. Warm tapwater wordt ook meegenomen bij het haalbaarheidsonderzoek.

Moet er veel worden verbouwd in mijn appartement voor zo'n warmtenet?

In de ruimte waar de standleidingen doorheen lopen, zullen leidingen voor de toevoer van warm water worden geïnstalleerd. Uw huidige cv-ketel wordt vervangen door een warmte-afleverzet in de meterkast of in de ruimte waar nu de cv-ketel hangt. Deze warmteafleverzet is flink kleiner dan een cv-ketel. Of uw huidige radiatoren gebruikt kunnen worden, hangt af van de geleverde watertemperatuur.

Wat zijn de investeringen per VvE en per woning?

De transitie vraagt in alle gevallen om forse investeringen. Hoeveel het kost is afhankelijk van wat er mogelijk is. Die mogelijkheden moeten dus in kaart worden gebracht. Dat is nu de eerste stap. Een van de uitgangspunten is in elk geval dat de nieuwe voorzieningen betaalbaar moeten zijn.

En wat zijn de kosten bij gebruik?

Ook dat is nu nog niet te zeggen. De Energiecommissie heeft als uitgangspunt dat ook het gebruik betaalbaar moet zijn. Bij Ketelhuis WG, een voorlopersproject in Amsterdam, hebben de initiatiefnemers een constructie bedacht waarbij je alleen betaalt voor het gebruik, dus geen vastrecht. We weten niet of dat bij ons kan.

Zien we bij aquathermie straks overal in de buurt technische gebouwtjes?

Voor de winning van warmte uit oppervlaktewater is ergens bij het water een gebouwtje nodig, vergelijkbaar met een trafohuisje. De warmtepompen die het water naar een hogere temperatuur brengen, kunnen in een gebouwtje op straat, in een put in de grond of in een loze

ruimte in een gebouw. Waarschijnlijk zijn voor de vier gebieden aparte installaties nodig.

Wanneer gaat dit allemaal gebeuren? Hoe ver zijn de plannen?

Wij zijn nu nog in de verkenningsfase, we peilen of er voldoende draagvlak is voor een haalbaarheidsstudie. In die studie worden de mogelijkheden nauwkeurig in beeld gebracht. Dat moet in 2021 gebeuren. Eind 2021/begin 2022 willen we een concreet plan met planning hebben. VvE's die geïnteresseerd zijn in een duurzame aanpak en onze haalbaarheidsstudie, worden opgeroepen om zich bij de Energiecommissie te melden.

Kunnen de woningen die nu al op de stadsverwarming zijn aangesloten straks overstappen?

Dat zou op termijn misschien kunnen, maar we richten ons nu eerst op de blokken die de komende jaren van het gas moeten.

Ik kook nu op aardgas. Hoe moet dat straks?

Dat wordt elektrisch koken. Vaak moet daarvoor een in de meterkast nieuwe groep worden geïnstalleerd en een leiding doorgetrokken. Dat kan voor elk huis anders zijn. Met de regeling Subsidie Gebiedsgericht Aardgasvrij Amsterdam kan een groot deel van de kosten (inclusief het afsluiten van de gasmeter) vergoed worden. Je moet de aanvraag doen voordat je begint. De Energiecommissie geeft voornamelijk om aan deze kookgastransitie geen prioriteit.

Is er iets bekend over de woningcorporaties?

De Energiecommissie OHG wil met De Key, Stadgenoot en Ymere in gesprek over participatie in het haalbaarheidsonderzoek. Daarnaast willen we in overleg met andere verhuurders, zoals Vesteda, en met bedrijven in de vier gebieden.

Wat kan ik als huurder doen?

Voor huurders is een goedkope en duurzame warmtevoorziening ook aantrekkelijk. Je kunt als huurder (al dan niet via je bewonerscommissie) bij je verhuurder aandringen om aan de haalbaarheidsstudie mee te werken.

Zijn er al voorbeelden in de stad?

Ja, bewoners op het terrein van het voormalige Wilhelmina Gasthuis hebben energiecoöperatie Ketelhuis WG opgericht. Er zijn vergevorderde plannen om woningen van het gas te halen en met behulp van aquathermie een eigen warmtevoorziening te realiseren. De Energiecommissie OHG heeft goede contacten met initiatiefnemers van Ketelhuis WG. Zie: www.ketelhuiswg.nl.

Contact Energiecommissie

Projectleiding Warmte

Marian Prins:
energie@buurtcooperatieohg.nl

Projectleiding Zon

Hugo Niesing:
h.niesing@resourcefully.nl

Coördinatie duurzaam OHG

Aad Verkleij:
duurzaam@buurtcooperatieohg.nl

Werkgroep Vergroeners

Te bereiken via:
groen@buurtcooperatieohg.nl

Contactadres

De Eester, C. van Eesterenlaan 266,
1019 JR Amsterdam

Website

www.buurtcooperatieohg.nl/duurzaamheid

Deelnemers

Energiecommissie OHG

Hessel van Bennekom Paul van Engelen, Ronald Faber, Ruud Fiere, Siem Goede, Ingrid Houtepen, Gertje Joukes, Frederike Kuipers, Jos van der Lans, Hugo Niesing, Marian Prins, Mark van Rossum, Sander Rutten, Jeroen Tan, Wilbert te Velde, Aad Verkleij. Nieuwe leden zijn altijd welkom. De Energiecommissie vergadert elke eerste maandagavond van de maand in De Eester.

Sluit je aan bij de

OHG-duurzaam-community

Corona maakt het ingewikkeld om groepsgewijs bijeen te komen. Daarom start de Energiecommissie een digitale OHG-duurzaam-Community. Bent u geïnteresseerd? Wil u meewerken of geïnformeerd worden? Meldt u aan, dan gaat de Energiecommissie u op maat bedienen. Mail naar:
energie@buurtcooperatieohg.nl

Colofon Duurzaam OHG

Uitgave van de Energiecommissie OHG in samenwerking met Buurtcoöperatie De Eester

Redactie

Ronald Faber, Ruud Fiere, Gertje Joukes, Jos van der Lans en Marian Prins

Vormgeving

Van Rosmalen & Schenk, Borneolaan 511

De vergroeners komen eraan

De wens tot vergroening van het Oostelijk Havengebied is zo oud als het woongebied zelf. Keer op keer blijkt uit onderzoek dat bewoners het gebied te verstedend vinden. De klimaatcrisis heeft de noodzaak om te vergroenen alleen nog maar versterkt. Meer en adequaat groen bevordert de biodiversiteit en helpt de uitstoot van CO₂ en fijnstof af te vangen.

Veel OHG'ers hebben overigens zelf de daad bij het woord gevoegd en hun gevels en daken voorzien van een weelderige beplanting. Maar tijdens de BuurtTop van

april 2019 formuleerden bewoners de wens om een stap verder te zetten. Kunnen we de vergroening niet wat structureler aanpakken? Met die opdracht is, op initiatief van de Buurtcoöperatie, een werkgroep van actieve bewoners aan de slag gegaan. Ze noemen zich de vergroeners. Ze hebben zich tot doel gesteld groeninitiatieven bekendheid te geven en met elkaar te verbinden.

Kijk maar om je heen. Loop door de buurt en stel je overal de vraag of stenen niet vervangen kunnen worden door bijvoorbeeld fruitbomen, bessenstruiken, wilde bloemen, kruiden, een geurende rozen-

struik, vlierbessen enzovoort. Zelf hebben de leden van de werkgroep een eerste inventarisatie gemaakt. Zij zullen op die plekken contact zoeken met bewoners en hen vragen hoe ze daar tegenover staan. Omdat de vergroeners de weg weten binnen de gemeente, kunnen ze adviseren hoe bewoners het kunnen aanpakken.

Kortom, heb je al een plek op het oog, maar weet je niet hoe je dit verder kunt aanpakken? Aarzel niet en neem contact met de vergroeners op!

groen@buurtcooperatieohg.nl

